

# การประกวดแปลงใหญ่ดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี 2565



กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว หมู่ 12 ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร

## ประวัติความเป็นมาและสถานการณ์ของกลุ่มแปลงใหญ่



### ประวัติความเป็นมา

- ในช่วงปี 58-59 การทำเกษตรประสบปัญหาสภาวะภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตข้าวตกต่ำ ประกอบกับราคาขายข้าวเปลือกไม่แน่นอน
- ในปี 60 มีกลุ่มเกษตรกร นำโดย นายบัญชา นาสมนต์, นางสาวรัศมี สมอากาศ, นางบุญเกื้อ ภักดีศรี, นายทองมา อัดโคตร และนายพัค อำภา มีแนวความคิดในการรวมกลุ่มกันผลิต เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- จนกระทั่งปี 62 จึงขอจัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่ ชื่อ “ กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว หมู่ 12 ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ” เพื่อร่วมกันผลิต จำหน่าย และสร้างอำนาจในการต่อรองราคา สร้างโอกาสในการหาแหล่งจำหน่ายผลผลิตที่แน่นอน

## ประวัติความเป็นมาและสถานการณ์ของกลุ่มแปลงใหญ่



### สถานการณ์ปัจจุบัน

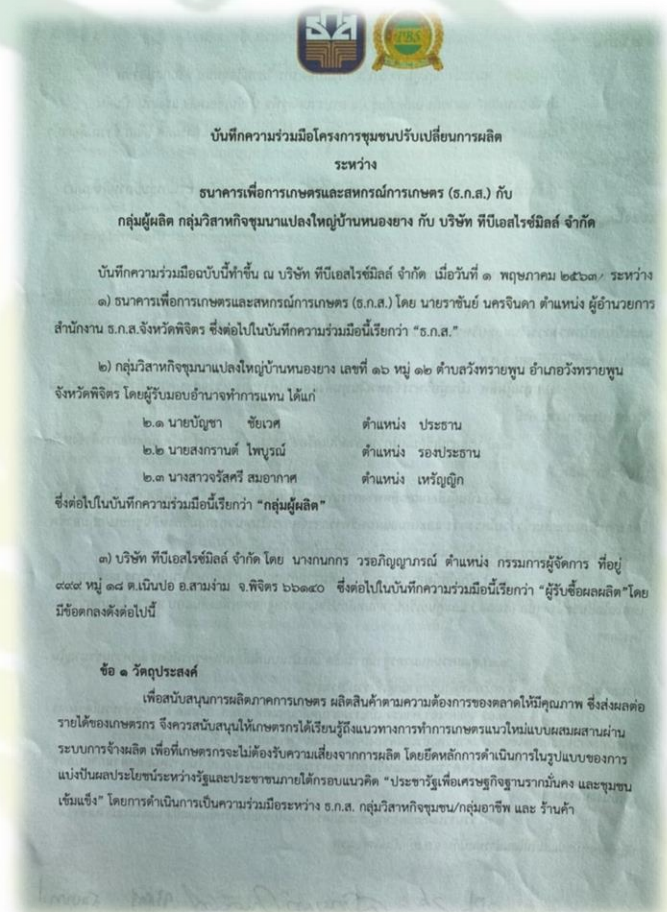
- กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว หมู่ 12 ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร มีที่ตั้งกลุ่มอยู่ที่ หมู่ที่ 12 ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร
- ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก 30 ราย พื้นที่รวม 666 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ผลิตข้าว กข 79 จำนวน 266 ไร่, ข้าวขาวดอกมะลิ 105 จำนวน 400 ไร่
- โดยผลผลิตข้าวเปลือกจำหน่ายให้กับ บริษัท ทีบีเอสไรซ์มิลล์ จำกัด

## การดำเนินงานของกลุ่มแปลงใหญ่



# 1. การวางแผนการตลาดล่วงหน้า

โดยการทำสัญญาซื้อ-ขายล่วงหน้า (MOU) กับผู้รับซื้อผลผลิต โดยมีการตกลงราคา ปริมาณ ที่รับซื้อไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สมาชิกเกิดความเชื่อมั่นในการผลิตข้าว



## 2. การปลูกข้าวโดยวิธีหยอดน้ำตม/ข้าวแห้ง

ช่วยลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์

วิธีการหว่าน ใช้เมล็ดพันธุ์ 25-30 กิโลกรัมต่อไร่



วิธีการหยอด ใช้เมล็ดพันธุ์ 10-15 กิโลกรัมต่อไร่



### 3. การผสมปุ๋ยใช้เอง

ร่วมกันจัดหาแม่ปุ๋ย สูตร 46-0-0, 18-46-0 และ 0-0-60 เพื่อนำมาผสมปุ๋ยเป็นสูตรต่าง ๆ ใช้เอง เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตให้กับสมาชิกกลุ่ม



#### 4. การอัดฟางและจำหน่ายฟางอัดก้อน

- เพื่อนำฟางไว้จำหน่าย
- เป็นการช่วยลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร(ฟางข้าว) อีกทางหนึ่ง





## 5. การทำปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง

- เป็นการใช้ประโยชน์จากฟางข้าว
- สามารถนำปุ๋ยที่ได้ไปหว่านในนาข้าว  
ในฤดูปลูกถัดไป เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ  
ให้นาข้าว และช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้
- หากมีการผลิตปุ๋ยหมักฟางแบบไม่กลับ  
กองในปริมาณมาก ก็สามารถจำหน่าย  
เป็นรายได้ให้กับกลุ่มแปลงใหญ่ได้อีก  
ด้วย



## 6. การบริหารจัดการทุนหมุนเวียน

โดยระดมหุ้นจากสมาชิก หุ้นละ 100 บาท  
ภายในข้อบังคับของกลุ่ม และมีการนำ  
เงินทุนมาบริหารจัดการในการดำเนิน  
กิจการของกลุ่ม ปันผลให้กับสมาชิก



# ความสำเร็จตามเป้าหมายแปลงใหญ่ ( 5 ด้าน )

## ลดต้นทุน

- สามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้เฉลี่ย 600 บาทต่อไร่

## เพิ่มผลผลิต

- ผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 105 กก./ไร่ (ข้าว กข 79)

## เพิ่มมูลค่า

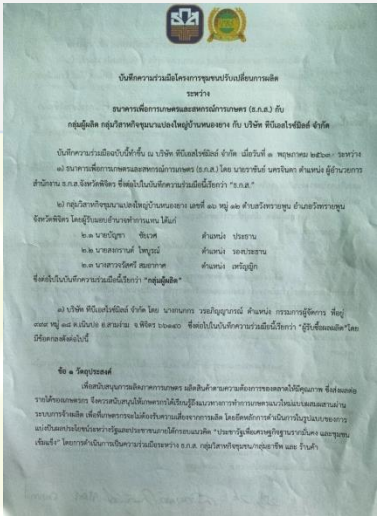
- การรับรองมาตรฐาน GAP

## การบริหารจัดการ

- แบ่งคณะกรรมการบริหารกลุ่มเป็น 5 ฝ่าย
- การขอสนับสนุนสินเชื่อจาก ธกส.

## ด้านการตลาด

- การตกลงซื้อ-ขายล่วงหน้า (MOU)



## ปัจจัยที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ

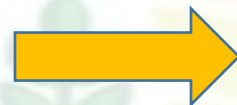
1. ความสามัคคีของสมาชิกกลุ่ม ในการเข้าร่วมประชุมประจำเดือน รวมถึงการดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ของกลุ่ม
2. แนวความคิดของประธานกลุ่มในการหาคำความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร นำความรู้มาถ่ายทอดให้กับสมาชิก
3. การเป็นกลุ่มเกษตรกรที่เป็นประเภท “หัวใจสู้” กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงหรือนำความรู้ใหม่ ๆ มาทดลองใช้
4. การยอมรับในมติข้อตกลงของกลุ่ม



## แผนพัฒนากลุ่มแปลงใหญ่ในอนาคต

1. การสร้างทัศนคติที่ดีในการทำการเกษตรแบบสมัยใหม่ รวมถึงการปรับตัวให้พร้อมต่อสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป
2. การส่งเสริมการทำนาแบบหยอดแทนการหว่าน เพื่อช่วยลดต้นทุนด้านเมล็ดพันธุ์
3. การส่งเสริมการปลูกข้าวเหนียวเพื่อแปรรูปและจำหน่ายให้กับคนในชุมชน
4. การทำเตาเผาถ่าน เพื่อผลิต/จำหน่ายถ่านและน้ำส้มควันไม้
5. ขยายตลาดฟางอัดก้อน เนื่องจากกลุ่มได้ส่งเสริมให้สมาชิกมีการอัดฟางก้อนเพื่อจำหน่ายอยู่แล้ว และมองว่าตลาดฟางอัดก้อนยังสามารถขยายออกไปได้ เช่น การจำหน่ายให้กับผู้ที่เลี้ยงสัตว์เพื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์
6. การส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย(ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) หลังฤดูทำนาปี เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกในช่วงหลังฤดูทำนาปี
7. การขอตรวจรับรองพื้นที่ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ 105 ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น 100 ไร่ ในปีผลิต 65/66

## กิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มแปลงใหญ่



ร่วมเป็นวิทยากรบรรยาย ภายใต้  
โครงการ ศพก. กิจกรรมพัฒนา  
เกษตรกรผู้นำ



ร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ใน  
งาน Field Day ของอำเภอวังทรายพูน

# กิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มแปลงใหญ่

โครงการนำร่องการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมฯ เป็นโมเดล

1. ขีดจำกัดและเหตุผล

"ข้าว" เป็นพืชที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในด้านอาหารและโภชนาการของประชากรส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวหอมมะลิซึ่งมีชื่อเสียงและเป็นที่นิยมบริโภคในหลายประเทศทั่วโลก และมีความสำคัญเชิงนิเวศวิทยา 4.9% ของพื้นที่ทั้งหมด 1.2% ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทย และมีความสำคัญเชิงนิเวศวิทยา 4.9% ของพื้นที่ทั้งหมด 1.2% ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทย และมีความสำคัญเชิงนิเวศวิทยา 4.9% ของพื้นที่ทั้งหมด 1.2% ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทย

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมฯ เป็นโมเดล

2.2 เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมฯ เป็นโมเดล

3. เป้าหมายโครงการ

3.1 เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมฯ เป็นโมเดล

3.2 เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมฯ เป็นโมเดล

ขั้นตอนการทำงาน

ขั้นตอนที่ 1

**การตรวจดิน**

วัน อังคารที่ 4 พฤษภาคม 2564 - อังคารที่ 4 พฤษภาคม 2564

อายุขั้นต้น : 1 (วัน)

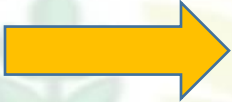
กิจกรรม

ถ่ายรูปใบตรวจดิน >

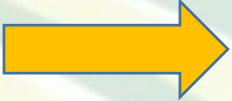
ข้อสังเกต

- ✓ ค่าอินทรีย์วัตถุในดิน เช่น ไส้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือ มูลสัตว์สด (หน่วย: %OM 1.6-3.5) >
- ✓ ค่าพีเอช pH [ค่าที่เหมาะสม 6.5-7.4] >
- ✓ ค่าไนโตรเจน N [ค่าที่เหมาะสม 0.10-0.14] >
- ✓ ค่าฟอสฟอรัส P [ค่าที่เหมาะสม 11-25] >
- ✓ ค่าโพแทสเซียม K [ค่าที่เหมาะสม 61-90] >

เสร็จสิ้นการตรวจสอบ ✓

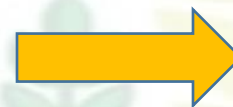


เข้าร่วมโครงการนำร่องห้องปฏิบัติการชุมชนปรับเปลี่ยนการผลิตข้าว กับธนาคารแห่งประเทศไทย

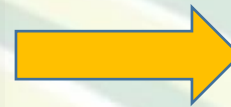


การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากการสนับสนุนจากพัฒนาที่ดิน

## กิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มแปลงใหญ่



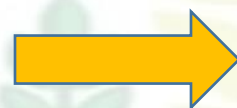
การอบรมอบรมโครงการบำรุงรักษา  
เครื่องจักรกลการเกษตร



การอบรมและขอรับตรวจประเมิน  
ระบบการผลิตข้าว GAP แบบกลุ่ม  
จากกรมการข้าว



## กิจกรรมอื่น ๆ ของกลุ่มแปลงใหญ่



การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม  
สมัยใหม่มาใช้ในการผลิตข้าว



กิจกรรมการเข้าประกวดต่าง ๆ ของ  
สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่